

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра загального землеробства

**ІНФОРМАЦІЙНО-КОНСУЛЬТАЦІЙНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПК**

Завдання для контрольних робіт

для студентів заочної форми навчання
напряму підготовки 201 „Агрономія”

Затверджено на засіданні
кафедри загального
землеробства
протокол № 14 від 26.05.2020 р.

Кропивницький, 2020

Методичні вказівки до проведення контрольних робіт з дисципліни «Інформаційно-консультаційне забезпечення АПК» для студентів заочної форми напряму підготовки 201 – Агрономія // Т. П. Шепілова. – Кропивницький : ЦНТУ, 2020. – 19 с.

Рецензент: кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри загального землеробства Кулик Г. А.

Укладач: Т. П. Шепілова, кандидат сільськогосподарських наук

Рецензент: Г. А. Кулик, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Затверджено рішенням кафедри загального землеробства Центральноукраїнського національного технічного університету протокол № 14 від 26.05.2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. Вибір завдання та вимоги до виконання її оформлення контрольної роботи	4
2. Програма навчальної дисципліни “Інформаційно- консультаційне забезпечення АПК”	6
3. Питання для контрольної роботи	7
4. Тестові питання для самоконтролю знань	9
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	14

Вступ

Мета - дати студентам необхідні теоретичні знання і практичні навички з організації інформаційно-консультаційних підрозділів та служб, інформаційного забезпечення дорадницької діяльності у агропромисловому комплексі України.

Завдання дисципліни :

- роз'яснення основних понять з консультаційної (дорадницької) діяльності у аграрному секторі економіки
- ознайомлення з сучасними принципами та методами створення і функціонування консультаційних (дорадчих) служб з урахуванням відомих моделей організації
- ознайомлення з новітніми інформаційними технологіями в діяльності управлінців і організаторів сільськогосподарських дорадчих служб
- використання в управлінській діяльності інформаційних навчальних та ресурсів всесвітньої мережі Internet з метою збору та розповсюдження інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- історію розвитку та принципи організації дорадницької діяльності;
- моделі та форми фінансування організації дорадчих служб;
- методи проведення дорадницької діяльності;

вміти:

- використовувати методи проведення консультацій;
- розробляти собівартість дорадчих послуг;
- користуватись пошуковими системами в Internet, знаходити інформацію за ключовими словами та за категоріями;
- використовувати інформаційні ресурси всесвітньої мережі Internet в управлінській діяльності.

Структурно логічна схема підготовки магістра.

Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: Інформаційні технології, Організація сільськогосподарського виробництва, Методика викладання у вищій школі.

1. Вибір завдання та вимоги до виконання і оформлення контрольної роботи

Контрольна робота з навчальної дисципліни “Інформаційно-консультаційне забезпечення АПК” включає 5 питань. Вони охоплюють різні теми і дозволяють студенту підготуватися до складання заліку чи екзамену. Питання приведені в даних рекомендаціях мають наскрізну нумерацію. Вибір теоретичних питань проводиться згідно табл. 1. Номера питань вибираються відповідно до двох перших букв прізвища та імені й першої по-батькові студента.

Наприклад: Петренко Іван Михайлович. Перша буква прізвища П, друга Е, перша буква імені І, друга – В, перша буква по-батькові М. Відповідно до цього він виконує наступні питання 13; 6; 28; 23; 50.

Роботи, виконані за довільними номерами питань, перевірятися не будуть. Викладення питань у контрольній роботі повинно проводитися в порядку зростання номерів. На титульній сторінці контрольної роботи необхідно указати прізвище, ім'я та по-батькові і номери питань, наприклад:

Контрольна робота
з навчальної дисципліни “Інформаційно-консультаційне забезпечення АПК”

Студента групи АГ-16-1п

Петренка Івана Михайловича

Питання: 6; 13; 23; 28; 50.

Номера питань для контрольної роботи

Букви	Номера питань		
	прізвища	імені	по-батькові
1	2	3	4
А	1	21	41
Б	2	22	42
В	3	23	43
Г, Ґ	4	24	44
Д	5	25	45
Е, Є	6	26	46
Ж, З	7	27	47
И, І, Й	8	28	48
К, Л	9	29	49
М	10	30	50
Н	11	31	51
О	12	32	52
П	13	33	53
Р	14	34	54
С	15	35	55
Т, У, Ф,	16	36	56
Х, Ц, Ч,	17	37	57
Ш, Щ,	18	38	58
Ю	19	39	59
Я	20	40	60

Робота повинна бути написана без помарок і ретельно перевірена змістовно, стилістично й орфографічно. Розв'язання задач повинне бути в такому виді, щоб був ясний хід рішення чи міркування. Контрольна робота повинна бути підписана студентом і зазначена дата виконання.

2. Програма навчальної дисципліни “Інформаційно-консультаційне забезпечення АПК”

Тема 1. Історія розвитку аграрного консалтингу. Поняття сільськогосподарської дорадчої діяльності в аграрному секторі України.

Тема 2. Інформативно-консультаційне забезпечення дорадчої діяльності в Україні.

Тема 3. Теоретичні та методологічні основи дорадництва у сільському господарстві.

Тема 4. Умови успішного розвитку діяльності сільськогосподарських дорадчих служби.

Тема 5. Особливості масових методів розповсюдження інформації та групових методів навчання і консультування.

Тема 6. Методика організації та порядок проведення Дня поля.

Тема 7. Використання в консалтингу групових обговорень, методів експрес-аналізу та індивідуальних методів роботи.

Тема 8. Використання сучасних інформаційних технологій в сільськогосподарській дорадчій діяльності.

Тема 9. Види дорадчих послуг та їх оплата.

Тема 10. Маркетинг дорадчих послуг.

3. Питання для контрольної роботи

1. Де зародився консалтинг?
2. Моделі розвитку екстеншн у світі?
3. Інформаційно-консультаційна служба США.
4. Особливості класичної університетської “land-grant” моделі.
5. Інформаційно-консультаційна служба в Данії.
6. Поняття с.-г. дорадчої діяльності в аграрному секторі України.
7. Що таке дорадництво?
8. Що включає в себе консультування?
9. На які частини поділяється система навчання в дорадництві?
10. Що є основними складовими експертного консультування?
11. Що таке експертне консультування?
12. Що є основною функцією консультанта?
13. Які конкретні агроконсалтингові послуги надаються консультантами як висококваліфікованими фахівцями?
14. Що є обов'язком регіональних центрів наукового забезпечення?
15. Які рівні має структура системи дорадництва?
16. Рівні дорадництва.
17. Які вимоги пред'являють до інформації, що входить до довідково-інформаційного фонду?
18. Управління агроконсалтинговим формуванням.
19. Що є засобами масової інформації в дорадництві?
20. Поняття про формальну і неформальну освіту дорослих.
21. Функції системи освіти дорослих.
22. Форми освіти дорослих.
23. Класифікація методів освітньої діяльності за характером контактів.
24. Що є метою сільськогосподарського дорадництва?
25. Функції дорадчих служб.
26. З яких підсистем складається система сільськогосподарського дорадництва?

27. Що таке дорадчі послуги?
28. Що таке с-г дорадча діяльність?
29. Що таке с-г дорадча служба?
30. Професійні асоціації. Кодекси поведінки.
31. Основні правила ведення переговорів.
32. Суб'єкти дорадчої діяльності.
33. Основні методи дорадчої діяльності.
34. Де і коли була заснована Європейська асоціація консультантів по економіці і управлінню (FEACO).
35. Асоціація консультаційних фірм України «Укрконсалтинг».
36. Зовнішні і внутрішні консультанти.
37. Об'єкти консультування.
38. Масові методи розповсюдження інформації.
39. Групові методи роботи з товаровиробниками.
40. Недоліки групових методів навчання і консультування.
41. Що таке лекція, дискусія, ділова гра.
42. Підготовчі заходи семінару.
43. Мета масових методів розповсюдження інформації.
44. Метод навчання мозкова атака.
45. Метод аналізу конкретних ситуацій.
46. Метод кейсів.
47. SWOT-аналіз.
48. Індивідуальні методи навчання.
49. Що таке інформаційні технології.
50. Програми інформаційно-консультаційного обслуговування.
51. Інформаційно-консультаційна служба Нідерландів.
52. Інформаційно-консультаційна служба Франції.
53. Інформаційно-консультаційна служба Польщі та Німеччини.
54. Планування кар'єри та мотивація праці консультантів.
55. Визначення вартості інформаційно-консультаційних послуг.

56. Джерела фінансування дорадчої діяльності.
57. Мета та зміст маркетингової діяльності в консалтингу.
58. Попит та пропозиції на ринку консалтингових послуг
59. Особливості міжособистого спілкування.
60. Способи психологічного впливу.

4. Тестові питання для самоконтролю знань

1. Що таке дорадництво: А – фінансова підтримка аграріїв; В – допомога в реалізації продукції сільгоспвиробників; С – інформаційно-консультаційна допомога сільгоспвиробникам; D – державна служба зайнятості населення; Е – немає правильної відповіді.

2. На які частини поділяється система навчання в дорадництві: А – підготовка рекомендацій з наукових досягнень та навчання товаровиробників; В – впровадження нововведень і агітація товаровиробників; С – підготовка кадрів консалтингових служб і навчання товаровиробників; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

3. Що таке експертне консультування: А – проведення діагностики, розробки рішень та рекомендацій щодо їх впровадження; В – постійна взаємодія консультанта з клієнтом; С – передача інформації клієнту; D – навчання сільських товаровиробників самостійно приймати рішення; Е – немає правильної відповіді.

4. Участь у розвитку дорадчої діяльності в Україні приймають: А – Міністерство агрополітики; В – Українська академія аграрних наук та Національний аграрний університет; С – дорадчі служби; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

5. Що є обов'язком регіональних центрів: А – маркетинг і трансфер наукових розробок; В – сприяння здійсненню реформ в АПК та наукове супроводження сучасних агротехнологій; С – навчання фахівців та наукове забезпечення з питань науково-технічної інформації; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

6. Який рівень дорадництва є базовим: А – національний; В – регіональний; С – обласний; D – місцевий; Е – немає правильної відповіді.

7. Які складові національної системи розповсюдження сільськогосподарських знань: А – державна і громадська; В – громадська і науково-освітня та підприємницька; С – державна, регіональна, науково-

освітня та підприємницька; D – державна, громадська, науково-освітня та підприємницька; E – немає правильної відповіді.

8. Фізична особа, яка проводить дорадчу діяльність, склала кваліфікаційний іспит та одержала кваліфікаційне свідоцтво і внесена до Реєстру сільськогосподарських дорадників: A – сільськогосподарський експерт-дорадник; B – сільськогосподарський дорадник; C – внутрішній консультант; D – все, що наведено в пунктах A, B, C; E – немає правильної відповіді.

9. Що є засобами масової інформації в дорадництві: A – радіо, газети, телебачення; B – телебачення, журнали, Інтернет; C – Інтернет, радіо, виставки; D – телебачення, радіо, журнали, газети, виставки, Інтернет; E – немає правильної відповіді.

10. Що є найважливішою функцією дорадчих служб: A – впровадження і поширення сучасних досягнень науки; B – консультування товаровиробників щодо державних програм підтримки сільського населення; C – навчити товаровиробників самостійно приймати рішення з господарської діяльності; D – все, що наведено в пунктах A, B, C; E – немає правильної відповіді.

11. Послуги, що надаються суб'єктами сільськогосподарської дорадчої діяльності суб'єктам господарювання, це: A – сільськогосподарська дорадча діяльність; B – дорадчі послуги; C – внутрішнє консультування; D – зовнішнє консультування; E – немає правильної відповіді.

12. Документ, який підтверджує достатній фаховий рівень підготовки сільськогосподарського дорадника чи експерта-дорадника за програмою підготовки для самостійного здійснення дорадчої діяльності: A – сертифікат; B – кваліфікаційне свідоцтво; C – диплом про вищу освіту; D – все, що наведено в пунктах A, B, C; E – немає правильної відповіді.

13. Назвіть суб'єкти сільськогосподарської дорадчої діяльності: A – дорадники; B – експерти-дорадники; C – дорадчі служби; D – все, що наведено в пунктах A, B, C; E – немає правильної відповіді.

14. Навчання дорадників і експертів-дорадників за програмами базової підготовки здійснюється: А – саморегулювальною організацією; В – вищими навчальними закладами; С – Національною асоціацією сільськогосподарських дорадчих служб; D – координаційною Радою з сільськогосподарського дорадництва; Е – немає правильної відповіді.

15. Де і коли була заснована Європейська асоціація консультантів по економіці і управлінню (FEASO): А – у Парижі у 1960 р.; В – у Парижі у 1965 р.; С – у Римі у 1946 р.; D – в Лондоні у 1929 р.; Е – немає правильної відповіді.

16. Фізичні та юридичні особи, які здійснюють консалтингову діяльність: А – суб'єкти консультування; В – об'єкти консультування; С – експерти-дорадники; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

17. Консультант, що надає послуги клієнту іншої фірми: А – внутрішній консультант; В – зовнішній консультант; С – експерт-дорадник; D – сільськогосподарський дорадник; Е – немає правильної відповіді.

18. Масові методи - це різні види інформування за допомогою: А - радіо, телебачення, електронних засобів; В - телебачення, електронних засобів, друкованих видань; С - радіо, телебачення, аудіо - і відеотехніки, електронних засобів, друкованих видань, засобів наочної агітації; D - радіо, телебачення, засобів наочної агітації; Е - немає правильної відповіді.

19. Групові методи роботи з товаровиробниками включають: А – польові дні, семінари, В - ділові дискусії, польові дні, семінари, збори, демонстрації, лекції, невеликі виставки, С – лекції, виставки, збори, D – польові дні, дискусії, лекції, Е – немає правильної відповіді.

20. Організація ефективної взаємодії спеціалістів агроконсалтингового формування безпосередньо з товаровиробниками, є головною метою: А – масового методу, В – групового методу, С – індивідуального методу, D – проміжного методу, Е – немає правильної відповіді.

21. Обмін ідеями і думками між різними людьми, це: А – лекція, В – виставка, С – демонстрація, D – дискусія, Е – немає правильної відповіді.

22. Який з групових методів є ідеальним для розвитку здібностей до спілкування і міжособистих відносин: А – польовий день, В – семінар, С – ділова гра, D – виставка, Е – немає правильної відповіді.

23. Який захід в роботі дорадчих служб належить як до групових, так і до масових методів: А – польовий день, В – семінар, С – збори, D – виставка, Е – немає правильної відповіді.

24. Метод навчання, який застосовується тоді, коли є проблема, яку необхідно вирішити, але недостатньо інформації про об'єкт та умови: А – метод аналізу конкретних ситуацій, В – мозкова атака, С – метод кейсів, D – SWOT-аналіз; Е – немає правильної відповіді.

25. Метою якого методу навчання є максимальна активізація кожного учасника та втягнення його в процес аналізу ситуації і прийняття рішень: А – метод кейсів, В – індивідуальне консультування, С – метод експрес-аналізу, D – SWOT-аналіз; Е – немає правильної відповіді.

26. При заповненні таблиці SWOT-аналізу такі фактори як клімат, погода і конкуренція належать до: А – сильні сторони, В – слабкі сторони, С – можливості, D – перешкоди; Е – немає правильної відповіді.

27. На якому етапі методу мозкової атаки консультант знайоме слухачів з об'єктом мозкової атаки і кожен член команди висуває свої ідеї: А – уточнення, В – оцінка, С – генерування, D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

28. На якому етапі методу мозкової атаки колективно обговорюються висунуті пропозиції з вирішення проблеми в порядку їх надходження: А – уточнення, В – оцінка, С – генерування, D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

29. Які групи виконавців виділяють при мозковій атаці: А – консультант і генератори ідей, В – слухачі і аналітики, С – доповідачі і слухачі, D – генератори ідей та аналітики; Е – немає правильної відповіді.

30. Консультування в господарстві, по переписці і неформальних зустрічах відноситься до: А – методів аналізу конкретних ситуацій, В – мозкової

атаки, С – методу кейсів, D – індивідуальних методів консультування; E – немає правильної відповіді.

31. Що включає в себе консультування: A – навчання дорослих; B – впровадження нововведень; C – експертне консультування та інформаційне забезпечення; D – все, що наведено в пунктах A, B, C; E – немає правильної відповіді.

32. Що є основними складовими експертного консультування: A – інтерв'ю, дискусія, B – анкетування, інтерв'ю, дискусія, метод Делфі, методи вимірювання, C – метод Делфі, методи вимірювання, D – анкетування, методи вимірювання, E – немає правильної відповіді.

33. Що є основною функцією консультанта: A – забезпечення клієнта інформацією; B – проведення опитування; C – проведення експертизи; D – проведення анкетування; E – немає правильної відповіді.

34. Які конкретні агроконсалтингові послуги надаються консультантами як висококваліфікованими фахівцями: A – з землевпорядкування, агротехнології, ветеринарії, якості та безпеки продуктів харчування; B – з управління інвестиційною, маркетинговою, фінансовою діяльністю; C – з управління персоналом, юридичного обслуговування та інших проблем с/г виробництва і облаштування сільських територій; D – все, що наведено в пунктах A, B, C; E – немає правильної відповіді.

35. Які рівні має структура системи дорадництва: A – національний та місцевий; B – регіональний та місцевий; C – обласний, регіональний та місцевий; D – національний, регіональний та місцевий; E – немає правильної відповіді.

36. Які складові структури регіонального банку даних сільськогосподарської науково-технічної та ринкової інформації: A – інформаційний фонд на комп'ютерних носіях (БД); B – інформаційний фонд малотиражних видань; C – інформаційний фонд багатотиражної друкованої інформації; D – все, що наведено в пунктах A, B, C; E – немає правильної відповіді.

37. Які вимоги пред'являють до інформації, що входить до довідково-інформаційного фонду: А – повинна своєчасно оновлюватись; В – бути завжди доступною; С – повинна включати інформаційні ресурси загального призначення; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

38. Фізична особа, яка проводить дорадчу діяльність не на постійній основі, має достатній фаховий рівень та одержала кваліфікаційне свідоцтво і надає дорадчі послуги на запит: А – зовнішній консультант; В – сільськогосподарський експерт-дорадник; С – сільськогосподарський дорадник; D – консультант з фінансових питань; Е – немає правильної відповіді.

39. Що є метою сільськогосподарського дорадництва: А – впровадження сучасних досягнень техніки і науки; В – надання товаровиробникам фінансової допомоги і консультування щодо державних програм підтримки сільського населення; С – надання товаровиробникам дорадчих послуг з питань менеджменту і маркетингу; D – все, що наведено в пунктах А і С; Е – немає правильної відповіді.

40. З яких підсистем складається система сільськогосподарського дорадництва: А – консультаційної та довідкової; В – інформаційно-довідкової, консультаційної та навчальної; С – інформаційно-довідкової, консультаційної, інноваційної та навчальної; D – навчально-педагогічної, інформаційної, консультаційної та підготовчої; Е – немає правильної відповіді.

41. Сукупність дій та заходів спрямованих на задоволення потреб фермерських господарств у підвищенні рівня знань та вдосконаленні практичних навичок прибуткового ведення господарства, це: А – дорадчі послуги; В – зовнішнє консультування; С – сільськогосподарська дорадча діяльність; D – внутрішнє консультування; Е – немає правильної відповіді.

42. Документ, що засвідчує право суб'єкта сільськогосподарської дорадчої діяльності на надання дорадчих послуг: А – сертифікат; В – кваліфікаційне

свідоцтво; С – диплом про вищу освіту; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

43. Назвіть основні методи дорадчої діяльності: А – навчання сільськогосподарських товаровиробників; В – дослідження проблем сільської місцевості та їх вирішення; С – інформаційне забезпечення аграріїв; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

44. Підвищення кваліфікації дорадників та експертів-дорадників здійснюється: А – саморегулювальною організацією; В – вищими навчальними закладами; С – Національною асоціацією сільськогосподарських дорадчих служб; D – координаційною Радою з сільськогосподарського дорадництва; Е – немає правильної відповіді.

45. В якому році була створена Асоціація консультаційних фірм України «Укрконсалтинг»: А – у 1990 р.; В – у 1992 р.; С – у 1998 р.; D – у 2001 р.; Е – немає правильної відповіді.

46. Власники господарств, керівники державних підприємств, центральні або місцеві органи влади, це: А – суб'єкти консультування; В – об'єкти консультування; С – експерти-дорадники; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

47. Які основні види консультування є на практиці: А - внутрішнє та зовнішнє; В - зовнішнє та тимчасове; С - внутрішнє та тимчасове; D – загальне та тимчасове; Е – немає правильної відповіді

48. Який із засобів масової інформації за агрегованим показником (зрозумілість, ступінь впливу, доступність) є найбільш пріоритетним: А - журнали; В - телебачення; С - радіо; D – газети; Е – немає правильної відповіді.

49. Що вважається недоліком групових методів навчання і консультування: А - охоплюють недостатню кількість людей; В - вимагають знання методів навчання дорослих та майстерності вчителя-консультанта; С – мають вузький спектр тематики; D – все, що наведено в пунктах А, В, С; Е – немає правильної відповіді.

50. Спосіб усного спілкування, за допомогою якого одна людина передає інформацію групі слухачів, це: А – польовий день, В – семінар, С – лекція, D – дискусія, E – немає правильної відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»: Науково-практичний коментар. Р. Я.Корінець, М. П.Гриценко, Ю. М.Берездецький, Ю. Я.Кухарчук та ін. / За ред. Р. Я.Корінця. – Львів : НВФ «Українські технології», 2007. – 248 с.
2. Алексійчук В. М., Асаула М. І., Брязгун Н. П., Вітковський М. П., Дем'яненко М. Я. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення АПК України / Петро Трохимович Саблук (ред.). – К., 2003. – 437 с.
3. Бородіна О. М. Концептуальні основи розвитку дорадчих служб в Україні // Економіка АПК. – 2001. – №3. – С31–38.
4. Бутенко Т. А. Аналіз та тенденції розвитку системи інформаційно-консультаційного обслуговування агропромислового виробництва в Україні // Розвиток фінансової системи України в умовах ринкових трансформацій : Зб. матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. вчених, викладачів та практичних працівників. – Вінниця : „Ландо ЛТД”, 2004. – С. 279–284.
5. Бутенко Т. А. Вплив діяльності інформаційно-консультаційних служб на ефективність використання земельних ресурсів // Вісник ХНАУ. – 2003. – № 6. (Сер. Економіка АПК і природокористування). – С. 232–237.
6. Безкровний М. Ф. Організація інформаційно-консультаційної діяльності : Навч. посіб. - К. : Каравела, 2009. – 492 с.
7. Безкровний М. Ф., Бесчастна М. В. Основи упарвлінського консалтингу : Навч. посіб. - К. : НАУ, 2007. – 202 с.